

Salon kasvihuonekaasupäästöt 2008 - 2020 sekä ennakkotieto 2021

Rakennus- ja ympäristölautakunta 06.04.2022 § 55

Valmistelija

Ympäristöinsinööri Riitta Saari, riitta.saari@salo.fi, 02 778 7803

Ihmisen toiminta lämmittää ilmastoa ja lämpenemisen seuraukset ovat vakavia. YK:n ilmastoneuvotteluissa on asetettu tavoitteeksi maapallon keskilämpötilan nousun rajaaminen alle kahden asteen ja pyrkiä pitämään se alle 1,5 asteen.

Sanna Marinin hallitus on sopinut toimista, joilla Suomi puolittaa taakanjakosektorin (maatalous, liikenne, rakennusten erillislämmitys, jätehuolto) päästönsä vuoteen 2030 mennessä ja suuntaa kohti hiilineutraaliutta 2035. Syksyllä päätettyjä toimia vahvistetaan, jotta riittävät päästövähennykset saavutetaan. Ilmastolakia uudistetaan ja vahvistetaan, jotta tavoitteet toteutuvat. Laki laajenee koskemaan maankäyttösektoria ja lakiin lisätään nielujuen vahvistamista koskeva tavoite.

Salon kaupunki on sitoutunut Ilmasto- ja ympäristöohjelmassaan vuosille 2021 – 2025 kaupunkiorganisaation hiilineutraaliuuteen vuoteen 2035 mennessä. Kaupunkiorganisaation päästöt ovat noin 10 % alueensa päästöistä. Salon kaupunki voi kuitenkin ohjelmansa mukaan toimia siten, että se mahdollistaa asukkaidensa, alueensa yritysten sekä muiden toimijoiden pyrkimykset hiilineutraaliuden saavuttamiseen. Ilmastolain muutos saattaa velvoittaa kunnat alueelliseen päästövähennysten suunnitteluun.

Liitteenä oleva Salon CO2-raportti kertoo Salon alueen kasvihuonekaasupäästöt vuosilta 2008 – 2020 sekä ennakkotiedon vuodelta 2021. Mukana laskennassa ovat seuraavat sektorit: kuluttajien sähkönkulutus, sähkölämmitys, maalämpö, kaukolämmitys, erillislämmitys, tieliikenne, maatalous, jätehuolto. Teollisuuden sähkönkulutus on mainittu erikseen.

Salon päästöt asukasta kohti vuonna 2020 oli 7,2 t CO2-ekv ilman teollisuutta. Päästöistä 42 % aiheutui tieliikenteestä, 21 % maataloudesta, erillislämmityksestä 17 %, kaukolämmityksestä 11 %, kuluttajien sähkönkulutuksesta 4 %, sähkölämmityksestä 3 % ja jätehuollosta 2 %. Maalämmön suosio kasvaa nopeasti, mutta sen osuus lämmitysmuotojakautumasta on vielä pieni.

Tieliikenteen päästöt Salossa vuonna 2020 olivat noin 20 % suuremmat kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin. Tieliikenteen päästöihin vaikuttavat sekä läpiajoliikenne että paikallinen liikenne.

Salon päästöt kuluttajien sähkönkulutuksesta ovat noin 10 % pienemmät kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin. Salossa tuotetaan aurinkosähköä keskimääräistä enemmän, mutta luku vaikuttaa vain valtakunnallisen päästökertoimeen alentavasti.

Salon vuonna 2020 asukasta kohden lasketut sähkölämmityksen päästöt olivat CO2-raportin keskimääräistä tasoa.

Salon kaukolämmityksen päästöt olivat vuodelta 2020 keskimääräistä huomattavasti suuremmat. Toisin kuin raportin tekstissä sanotaan, ennakkotiedoissa vuodelle 2021 on jo huomioitu Salon Ekovoimalan aloittama kaukolämmön tuotanto vuonna 2021. Ekovoimalan aloittaminen huhtikuussa vähensi ennakkotiedon kaukolämmön päästöjä noin 27 %.

Päästöt erillislämmityksestä ovat noin 50 % suuremmat, kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin. Tämä tarkoittaa käytännössä rakennusten suurta öljylämmityksen osuutta. Salon rakennus- ja huoneistorekisteriin on jäänyt merkitsemättä kaukolämpöön liittyneitä rakennuksia, mikä nostaa todellista päästömäärää varsinkin nykyisellä, vähempipäästöisellä kaukolämmön tuotannolla. Salon Kaukolämpö Oy tekee parhaillaan rekisteriin tältä osin korjauksia. Kolme suurinta Salossa toimivaa rakennuksia maalämpöön liittävää yritystä ovat kertomansa mukaan liittäneet yhteensä 286 rakennusta maalämpöön viimeisen kolmen vuoden aikana. Tällaista kasvulukemaa maalämmölle ei ole nähtävissä CO2-raportissa, joten rakennus- ja huoneistorekisteri ei ilmeisesti ole ajan tasalla maalämpöön siirtymisessä. Myös tämä vaikuttaa päästötietoihimme suurentavasti.

Energian loppukulutus (1671 GWh) ilman teollisuutta ja maataloutta laski Salossa kuusi prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2020. Salon päästöt ilman teollisuutta laskivat 9 % vuodesta 2019 vuoteen 2020. Päästöjen lasku oli samansuuruinen kuin CO2-raportin kunnissa keskimäärin. Koko tarkastelujakson 2008 – 2021 ajalta vuosi 2020 oli lämpimin. Rakennusten lämmityksen päästöt laskivat vuodessa 16 % ja kaukolämmityksen päästöt 17 %. Salon tieliikenteen päästöt laskivat 7 %, mikä johtuu osittain polttoaineeseen vuonna 2020 sekoitetusta suuremmasta biopolttoaineen osuudesta. Maatalouden ja jätehuollon päästöissä ei ole juurikaan muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Kuluttajien sähkönkulutuksen päästöjen alenemiseen vaikuttaa ainakin sähkön päästökertoimen aleneminen ja ehkä myös lämmin vuosi, sillä kylpyhuoneiden lattialämmitys ja ilmalämpöpumppujen sähkönkulutus näkyy kuluttajien sähkönkulutuksen päästölukemissa.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsee CO2 -raportin tiedoksi ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Salon Kaukolämpö Oy

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 153
1370/11.03.00.00/2022

Esittelijä	Vt. Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää merkitä raportin tiedoksi ja esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää merkitä raportin tiedoksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Toimistopalvelut